

ENTREVISTA

Màrius Sampere

POETA

►►►

pretendre-ho en una mena de poeta maleït. Després vaig passar molts anys en l'anonimat, deu, vint, trenta, quaranta anys, em sembla que només s'ha reconegut que sóc un poeta de talla a partir de cert moment. Als últims anys m'han donat diversos premis, cosa que més aviat m'afalaga, m'agrada que comptin amb mi. Suposo que això també va amb l'edat, és com si ara ja em pogués morir satisfet. No he tingut cap fill ni he plantat cap arbre, però he escrit uns quants llibres de poemes. Això em fa sentir bé, però a vegades tinc la sensació que hi ha uns borinots que em volten i em tallen el fil del pensament. Després sóc jurat de tres o quatre premis de poesia, cosa que m'agrada molt perquè veus l'evolució de la poesia, com s'escriu, quines tendències noves hi ha, sobretot del jovent. Sempre defensaré un bon llibre d'un autor inèdit. Ara em sembla que en poesia passem per un moment brillant de la història, abans hi havia tres o quatre poetes molt bons que estaven aïllats i ara n'hi ha molts més. I cada dia en surten més, és un raig que no s'havia produït mai. A mi això m'agrada. A més, abans la poesia catalana era com molt ben educada, anava molt amb compte de no passar-se, era poc valenta. Això ha canviat molt.

P.D.I. Parli'ns dels seus inicis com a poeta...

M.S. El meu avi era un gran lector, el recordo al seu balancí, a la part de darrere de casa on hi havia el jardí. La primera vegada que vaig escriure un poema va ser sobre una rosa blanca que hi havia allà, em pès pel fet que a l'avi li agradaven els poemes. L'hi vaig ensenyar i l'home es va posar a riure i va dir-me: "No siguis poeta que no guanyaràs mai una pesseta". Això va ser el començament. Després, això era encara abans d'esclatar la guerra, la meua obsessió paral·lela era la música, el que jo volia ser era un músic, un compositor, cantava al jardí i a la meua manera componia simfonies..., coses de xavals. Però va venir la guerra i ho va trasbalsar tot, la família i les possibilitats econòmiques, el meu avi era el que portava els diners a casa i el van acomiadar. Ens vam quedar en la misèria. La meua mare es va haver de posar a treballar, i és clar, aquesta tirada a la música la vaig haver de deixar. Amb la poesia, en canvi, pots continuar escrivint només amb un llapis i un paper. Tota la meua vida, hagi treballat de fotògraf, de corrector, de director d'un centre de normalització lingüística, he escrit poesia. La música després la vaig estudiar, he fet algunes cançons i peces que s'han cantat i gravat en disc. Però el meu fort ha

CRISTINA CALDERER

estat escriure, sobretot poesia, perquè és el que no he abandonat mai i el que m'ha donat més gratificacions immediates, n'he vist els resultats. Veus el llibre fet i aquesta és la realització que tu busques a les teves aficions.

P.D.I. I les lectures?

M.S. Amb les lectures he estat sempre molt eclèctic. Recordo que l'avi em llegia Espronceda, Bécquer, Zorrilla, perquè ell més aviat llegia en castellà. I la meua mare, quan jo encara no podia llegir per mi mateix, em llegia López-Picó, Carles Riba, etc. Després he anat omplint l'horitzó sense gaires pautes. Teníem una biblioteca. Recordo que em vaig empassar *La Divina Comèdia* i que no s'acabava mai. També llegia filosofia, Kant, Balmes, Russell, Descartes, sóc una amalgama de moltes lectures. M'agrada molt la novel·la de tot tipus, Dumas, Sienkiewicz, Mann, Joyce, i últimament he llegit Eco i Süskind. Abans llegia molta novel·la, però després he anat reduint l'espai de les meves lectures, he estat més selectiu, m'he quedat amb uns quants llibres. De jove em vaig adonar que la poesia que llegia la meua mare, Carner, Riba, López-Picó, no era ni podia ser el meu plat de cada dia, ja no em podia servir en aquells moments. M'ha agradat sobretot la poesia estrangera, Baudelaire, Rimbaud, els anglesos, l'Eliot, en Ginsberg, vull dir que potser he valorat o m'ha servit més la literatura estrangera que la de casa. L'he trobat més profunda, més despreo-

"M'agradava molt la novel·la de tot tipus, Dumas, Sienkiewicz, Mann, Joyce, i últimament he llegit Eco i Süskind"

mentre que a fora hi ha una llibertat total i dius el que et dóna la gana. L'horitzó és molt més ampli. Per altra banda, en estudiar literatura, també he passat pel sonet i per les formes més clàssiques. Tinc un llibre inèdit de poesia rimada que no sé si el trauré mai. Però no és el meu fort. A més també passa una cosa, la musicalitat la portes a dintre i de vegades una expressió bellíssima que ve forçada per la rima perd gràcia. De tota manera la meua poesia no té rima, però té ritme, encara que sigui de discordança perquè en un moment determinat m'interessa accentuar una cosa que potser fereix però a mi m'interessa especialment.

P.D.I. Prepara algun llibre nou?

M.S. Preparo tres o quatre coses alhora. Tinc un llibre gairebé acabat de poesia. Després hi ha aquest amb rima que el tinc escrit de fa quinze o vint anys, es diu *El fred que tu dius*, encara ara el retoco. A més estic escrivint un llibre de reflexions en prosa, una amalgama de pensaments i de petites narracions, que si sortís es diria *Pandemòniom*, perquè és una barreja i una dansa de moltes coses. El que passa és que deixo passar el temps, no m'agrada estar permanentment a sobre l'editor ni publicar contínuament. El temps, del qual no en conec l'essència, dirà el que encara publicaré.

Un àngel entre el vent i els núvols

DAVID CASTILLO

Màrius Sampere, *Jerarquies*. PROA. Barcelona, 2003.

els últims anys ha estat per a Màrius Sampere els dels reconeixements: *Demíurgia* (1996) va obtenir el premi de la Institució de les Lletres Catalanes; *Subllum* (2000), el de la crítica Serra d'Or i *Les imminències* el prestigiós Ciutat de Barcelona. A més, acaba de rebre el Nacional de Cultura. Podria semblar un empatx, però amb aquests guardons s'ha trencat la marginació cap a un dels grans noms de la nostra literatura, que, al costat dels Palau, Peruchó, Sarsanedas, Martí i Pol i Horta, han connectat els clàssics del XX amb la generació dels Alpera, Formosa, Comadira i companyia. La seva poesia, entre el lirisme contingut i la reflexió tan metafísica com quotidiana no havia encaixat prou en unes èpoques massa dominades

pels ismes. Els anys desinhibits de la postmodernitat i els nous poetes i crítics han sabut degustar tot el que la lectura ens regala. Un exemple el trobaríem al poema *Definició*, del nou recull *Jerarquies*: "Això és el temps entre nosaltres: / cavar pel blat i pels morts, / la pluja dels estels inanimats, no pas dels núvols, / i el vent, / mil cops el vent, que se'ns emporta / allà on va, una entrada, / i sobretot un déu, / que no deixa sortir." La capacitat per sorprendre'ns, també per condensar el sentiment en les descripcions del que l'envolta, l'espai moltes vegades ingràvid on situa els seus poemes és el que ens va captivar als vuitanta amb els magnífics *Llibre de les inauguracions*, *Oniris* i *el tret del caçador* i *L'ocell que udola*. Vint anys abans havia guanyat el Carles Riba amb *L'home i el límit* abans de la llarga travessia del desert. Avui, Sampere practica una poesia pura, més despreocupada sintàcticament, més evanescent i intemporal. Llibres com l'arrodonit *Les imminències* o el seu germà *Jerarquies* són un luxe.

"Abans la poesia catalana era com molt ben educada, anava amb compte de no passar-se, era poc valenta"

cupada, més lliure, sembla que aquí hagi de dir i d'actuar i de tenir uns gustos determinats, un canó establert,

Corporació
Parc Taulí

Enciclopèdia Catalana

VI Premi de Poesia Parc Taulí

Premi: edició de l'obra en la col·lecció *Óssa Menor* d'Edicions Proa. 25 exemplars es lliuraran a l'autor

Bases del premi disponibles a:

- Corporació Parc Taulí. Parc Taulí, s/n. Sabadell. Tel. 93 745 83 97 www.parctauli.com
- Enciclopèdia Catalana. C/ Diputació, 250. Barcelona.
- Associació d'Escriptors en Llengua Catalana. C/ Canuda, 6, 5è. Barcelona
- Informació i Difusió Dept. Cultura Generalitat. Rambla Sta. Mònica, 14, pral. Barcelona
- Oficina d'Atenció Ciutadana 010 de Sabadell. Plaça Sant Roc, 14.
- Casal Pere Quart de Sabadell. Rambla, 69.